

Mona MADSEN	Bibliografijos, bibliografinės apskaitos mokymas ir bibliografinių gebėjimų ugdymas	30
Retha SNYMAN	Bibliografinė apskaita: ar paplitęs mokymas vis dar tinkamas	32
Natalija KASPAROVA, Michail ŠVARCMAN	Elektroninių išteklių metaduomenų bazės kūrimas Rusijoje: problemos ir perspektyvos	36
Regina VARNIENĖ, Aušra VAŠKEVIČIENĖ	Elektroninių išteklių leidyba ir ilgalaikis išsaugojimas Electronic Publishing and Selection of Electronic Resources (Summary)	39 48
Galina GORDUKALOVA	Žinių vizualizacija: praeitis ir ateitis	49
Domas KAUNAS	Knygos istorijos periodizacija: senosios ir naujosios knygos riba Periodization of Book History: the Dividing Line Between the Old and Modern Book (Summary)	52 57
Daiva NARBUTIENĖ	Tipologinė XVI-XVIIa. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės lotyniškų knygų charakteristika Typological Characteristics of Latin Books of the Grand Duchy of Lithuania of the 16th-17th century (Summary)	58 65
Audronė MATIJOŠIENĖ	Mažosios Lietuvos lietuviškos periodinės spaudos ortografijos ir leksikos ypatumai Peculiarities of Orthography and Lexis of the Periodical Press of Lithuania Minor (Summary)	66 70
Rima DIRSYTĖ	Bažnytinių žinybų fondai Lietuvos nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje Collections of Church Communities at the Martynas Mažvydas National Library of Lithuania (Summary)	71 82
Silvija STAKULIENĖ	Iš profesoriaus Mykolo Biržiškos epistolinio palikimo From Epistolaric Heritage of Professor Mykolas Biržiška (Summary)	84 88
Osvaldas JANONIS	Bibliografijos terminijos klausimu	89

PRATARMĖ

Tapo tradicija „Bibliografijoje“ skelbti kasmet vykstančių IFLA konferencijų medžiagą. Šiame leidinyje publikuojame Lietuvos specialistams aktualius pranešimus, skaitytus 66-ojoje IFLA konferencijoje, įvykusioje 2000 m. Jeruzalėje.

IFLA Bibliografijos sekcijos sekretoriaus J.D. Byrmo publikacijos supažindins skaitytojus ne tik su šios sekcijos dvejų metų veiklos ataskaita, tolimesne jos vystymosi strategija, bet ir su tarptautinio standartinio bibliografinio aprašo - ISBD raida, peržiūrėjimo motyvais bei tolesnio tobulinimo perspektyva. Ta pačia proga norisi priminti, kad internete IFLA puslapyje <<http://www.ifla.org/VI/3/nd1/isbdliht.htm>> skelbiami ISBD vertimai į lietuvių kalbą.

Naują tęsiamųjų išteklių aprašo standartą ISBD(CR) savo pranešime pristatė IFLA Serialinių leidinių darbo grupės pirmininkė I. Parent. Standartas žymiai praplečia serialinių leidinių sampratą bei sudaro sąlygas tobulinti jų katalogavimą.

ISBD ir „Funkcinių reikalavimų bibliografiniams įrašams“ derinimo darbą aptaria T. Katić iš Kroatijos. Ji pateikia entitetų, atributų bei aprašo elementų ir atitinkamų UNIMARC formato laukų ir polaukių sąrašą, taip pat kompiuterinių įrašų pavyzdžių.

Nedidelių šalių nacionalinės bibliografijos problemas iškelė Čekijos nacionalinės bibliotekos atstovės B. Stoklasova ir M. Balikova. Pagrindinė problema - kaip kuo plačiau taikyti tarptautinius standartus bei taisykles ir tuo pačiu neprarasti savo tautinio identiteto. Analogiški klausimai buvo sprendžiami ir Lietuvoje, todėl skaitytojams bus įdomu sužinoti, kokius sprendimus priėmė čekai ir kokių rezultatų jiems pavyko pasiekti.

Daugelio pasaulio šalių bibliografų rūpestis - dokumentų nelotynišku šriftu katalogavimas ir bibliografinė apskaita. Ch. Seymouras analizavo ALEPH programinės įrangos tobulinimo problemas, siekiant užtikrinti Izraelyje publikuojamų dokumentų katalogavimą originalo kalba. Galime pasidžiaugti, kad Lietuvoje naudojama LIBIS programinė įranga jau prieš keletą metų sudarė tokią galimybę.

Bibliografinės apskaitos mokymas bei bibliografijos dėstymo metodika aukštosiose mokyklose nušviesta M. Madsen iš Danijos ir R. Snyman iš Pietų Afrikos Respublikos pranešimuose. Apie šios srities specialistų rengimą mūsų šalyje mažai rašoma, todėl norime pristatyti

kitų šalių patirtį.

Elektroninių išteklių katalogavimas - aktualiausia nūdienos problema. Kaip ji sprendžiama Rusijoje, rašo N. Kasparova ir M. Švarcman. Jų nuomone, elektroninių išteklių katalogavimą labai palengvina „Dublin Core“ formatas, leidžiantis pateikti minimalius duomenis ir sukurti internete informacinę terpę.

Elektroniniai ištekliai yra tautos kultūros paveldo dalis, todėl turi būti išsaugota ateities kartoms. Tam tikslui Lietuvos nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje kuriamas elektroninių išteklių archyvas. Elektroninės leidybos būklę, leidinių atranką, archyvo funkcijų išplėtimo iki virtualios bibliotekos galimybes aptaria R. Varnienė ir A. Vaškevičienė.

Naujas požiūris į kasdienio darbo objektą, netikėtos ir drąsios idėjos yra sveikintinos ir visad laukiamos „Bibliografijos“ leidinyje. Šįkart mes supažindiname su G. Gordukalovos iš Sankt Peterburgo straipsniu „Žinių vizualizacija: praeitis ir ateitis“.

Šio leidinio redakcinės kolegijos nario profesoriaus D. Kauno publikacija skirta aptarti nuolat įvairių sričių specialistų diskusijų objektu tampančią temą - kurie metai galėtų būti senosios ir naujosios knygos riba.

Prieš keletą metų pasirodęs „XVII a. Lietuvos lotyniškų knygų sąrašas“ buvo gera kitakalbės knygos pažinimo ir jos bibliografinės apskaitos pradžia. D. Narbutienė, viena iš šio fundamentalaus veikalo autorių, toliau nagrinėja lotyniškas knygas ir šiame rinkinyje pateikia jų tipologinę charakteristiką.

Analizinės retrospektyvinės bibliografijos rengėja A. Matijošienė sukaupę patirtį apibendrina skelbdama „Mažosios Lietuvos lietuviškos periodinės spaudos ypatumus“.

Įvairių sričių specialistus turėtų sudominti R. Dirsytės bažnytinių žinybų archyvų, saugomų Lietuvos nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje, išsamus aprašymas.

S. Stakulienė tęsia rašinių ciklą apie profesorių Mykolą Biržišką, kurio 120-ąsias gimimo metines šiemet minime.

Aktyvus mūsų leidinio autorius, redakcinės kolegijos narys O. Janonis konsultuoja bibliografijos terminijos klausimu.

Regina Varnienė